

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

NŐK JOGAIÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII/28/5/2019.
MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ
2019. DECEMBER 11. 11.30

Helyszín: 1055 Budapest, Szalay u. 10-14. II. em. 212.

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Beneda Attila, családpolitikáért felelős helyettes államtitkár, az ülés elnöke köszöntötte a Nők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport (a továbbiakban: TMCS) ülésének résztvevőit és ismertette a napirendet. Elmondta, hogy 2019. július 1-jén elindult a Családvédelmi Akcióterv első üteme, amely iránt a társadalom részéről rendkívül nagy az érdeklődés. Ezek az intézkedések a munka-család egyensúly nagyobb kiteljesedéséhez vezethetnek. Ezek közül kiemelte a 4 gyermekes édesanyák élethosszig tartó személyi jövedelemadó mentességét, amely 2020. január 1-én lép életbe. Hozzátette, ez az intézkedés aratja mindig a legnagyobb tetszést a számtalan külföldi konferencián, melyeken bemutatták a magyar családpolitikát.

1. napirendi pont: Tájékoztató a bölcsődefejlesztésről

Kovácsné Bárány Ildikó miniszteri biztos elmondta, hogy a bölcsődei ellátás jelenleg a fénykorát éli. 1979-ben volt a legnagyobb a három év alatti gyermekek száma, akkor közel 71 ezer bölcsődei férőhely volt, ami csupán a három év alatti gyermekek 14 %-ának biztosított elhelyezést. Jelenleg a korosztály 18 %-a számára biztosított az országban a bölcsődei ellátás valamely formája. 2017. január 1-vel a bölcsődei rendszer átalakításra került, melynek értelmében minden 3 év alatti gyermek elhelyezését biztosító szolgáltatásokat, illetve intézményeket generálisan bölcsődei ellátásnak tekintenek. Két intézményi ellátási formát (bölcsőde és mini bölcsőde), valamint két szolgáltatási formát (családi és a munkahelyi bölcsőde) lehet igénybe venni. Jelenleg 51 ezer bölcsődei elhelyezést biztosító férőhely áll rendelkezésre, a férőhelyek száma 2010-ben 32516 volt. Továbbá míg 2010-ben a 3 év alatti gyermekeket nevelő nők foglalkoztatási rátája 12,8 % volt, jelenleg 17,8 %. Mind a bölcsődefejlesztésnek, mind a GYED extrának köszönhetően egyre több kisgyermekes nő tud visszatérni a munkaerőpiacra. A bölcsődefejlesztési program része az infrastrukturális fejlesztés mellett, hogy az ország egyre több pontján biztosítottá válik helyben a bölcsődei ellátás, továbbá a bölcsődében dolgozó szakemberek anyagi elismerése. Ezen túlmenően a nem állami szektor szerepvállalásának növelése, a szolgáltatás típusú ellátások esetében is a jelenlegi normatív támogatás emelésével. 2018. január 1-től az intézményi ellátások esetében a működtetésre biztosított állami támogatást, a korábbi normatív finanszírozást feladat alapú finanszírozás váltotta fel. Ezzel biztosítható az önkormányzatok számára a hosszú távú rentábilis működtetés. A szolgáltatás típusú ellátások tekintetében 2020. január 1-től közel duplájára emelkedik a jelenlegi normatív támogatás összege. 2019-ben bölcsődefejlesztésre közel 104 Mrd Ft állt rendelkezésre, mind hazai, mind uniós források bevonásával. A közép-magyarországi régió kivételével 95 Mrd Ft áll rendelkezésre az

önkormányzatok, illetve a nem állami szektor szereplői számára. A közép-magyarországi régióban 2,5 Mrd Ft hazai forrás áll rendelkezésre az önkormányzatok számára bölcsődefejlesztésre. A beérkezett támogatási kérelmek alapján látható, hogy több mint kétszer annyi helyen lesz helyben biztosított a bölcsődei ellátás. Uniós és hazai forrásból azon édesanyák számára, akik szeretnének visszatérni a munkaerőpiacra, és családi, illetve munkahelyi bölcsődében tudják elhelyezni a gyermeküket, a térítési díj akár egészét, de legfeljebb 40 ezer Ft/hó részét átvállalja egy projekt. Ezt a Magyar Államkincstár bonyolítja le, kérelmet kell benyújtani a szülőknek és számla ellenében a MÁK biztosítja az összeget. A jelenlegi adatok alapján közel 2000 szülő már regisztrált, 1300 kérelmet nyújtottak be. Míg 2010-ben közel 11 Mrd Ft-ot biztosított a központi költségvetés bölcsődei működtetés támogatásra, 2019-ben 36 Mrd Ft-ot, 2020-ban 40 Mrd Ft-ot biztosít. 2020-ban a központi költségvetésben bölcsődei ügyekre 52 Mrd Ft áll rendelkezésre. Kormányzati célkitűzés az is, hogy 2022-re 70 ezerre növeljék a bölcsődei elhelyezést biztosító férőhelyek számát.

Beneda Attila kiegészítette az elhangzottakat azzal, hogy a 70 ezer férőhely alkalmas arra, hogy az ország területén minden ilyen korú gyermeket nevelő és a munkaerőpiacra visszatérő szülő számára biztosítottá válik az ellátás, aki szeretné bölcsődében elhelyezni a gyermekét. A család és a munka egyensúlyának megteremtéséhez ez az egyik legfontosabb intézkedés.

Kristófy Mária a Magyar LMBT Szövetség képviselőjében megkérdezte, hogy a szakemberek képzését hogyan tervezik megoldani, illetve erre milyen források állnak rendelkezésre.

Kovácsné Bárány Ildikó válaszában elmondta, hogy 2016-ban egy EFOP program keretén belül biztosítottak forrást arra, hogy a bölcsődében dolgozó szakemberek a felsőfokú képzést megszerezzék, illetve nyelvvizsgára is biztosítottak fejlesztési forrást. Jelenleg közel 2000 fő végez az OKJ-s csecsemő és kisgyermeknevelő szakon és felsőfokú szakképesítés keretén belül. Továbbá 2020-21-ben két év alatt jelentős bérfejlesztés fog megvalósulni a bölcsődei szektorban.

Polyákné Szánthó Örsike a Fehér Kereszt Gyermekvédő Alapítvány képviselőjében hangsúlyozta, hogy a gyermeknevelés a népesség újratermeléséhez szükséges munka. A bölcsődei elveknek két felfogása van. A svéd modell szerint a bölcsőde hasznos, mert az anyuka vissza tud térni a munkába, ezáltal nő a komfortérzete és még több gyermeket fog vállalni. Másik felfogás szerint a bölcsődének káros hatásai vannak, mert az anya-gyermek kapcsolatot nem ápolja. Véleménye szerint a három év alatti gyermeknek az édesanyjával kellene lennie, amit a bölcsődében nem tudnak pótolni. Hangsúlyozta, hogy a bölcsőde hasznos intézmény annak, akinek kell, mert például egyedülálló. Nemzetstratégiai kérdés, hogy milyen gyermeket nevelünk. Legyen lehetőségük azoknak az édesanyáknak is, akik otthon szeretnének maradni a gyermekükkel.

Beneda Attila válaszában elmondta, hogy a kormányzat 2010 óta éppen úgy támogatja az otthon maradni szándékozó édesanyákat, mint azokat, akiknek más az élethelyzetük. A Kormányzatnak egy feladata van, hogy a szabad döntés és választás lehetőségét megadja. Erre épül a családtámogatási rendszer.

Kovácsné Bárány Ildikó hozzátette, hogy nem cél, hogy minden kisgyermekes édesanya visszatérjen a munkaerőpiacra. A bölcsődének nem szerepe átvenni az édesanya szerepét, a funkciója alapvetően a gyermek nevelését, felügyeletét biztosítani, amíg az édesanya dolgozik. Ha 4 órában dolgozik, akkor csak arra az időre.

Polyákné Szánthó Örsike megkérdezte, hogy él-e a gyakorlatban a részmunkaidőben történő munkavégzés lehetősége.

Nógrádi Noá a Patent Egyesület képviselőjében hozzátette, hogy nem csak az egyedülálló nőknek kell visszamenni dolgozni, egy kereső nehezen tart el egy családot. A legtöbb nő azért megy vissza

dolgozni, mert nem elég magasak a bérek. Megkérdezte, hogy a bölcsődei nevelők bérfelállításáról vannak-e pontosabb információk.

Beneda Attila elmondta, hogy az elmúlt esztendőben a gazdaság helyzete úgy alakult, hogy a bérhelyzet minden évben egyértelműen javul, a szegénység csökkent Magyarországon.

Kovácsné Bárány Ildikó elmondta, hogy a bérfelállítás jelentős lesz. A bölcsődében középfokú, illetve felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek is dolgoznak, a bérük függ attól is, hogy a közalkalmazotti jogviszonyban mennyi időt töltöttek el. Középfokú végzettségűek bérfelállítása átlagosan nettó 65-70 ezer Ft, a felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelő átlagosan nettó 60 ezer Ft. 2017. január 1-től a bölcsődei szakdolgozók körébe kerültek a dajkák is, az ő esetükben a bérfelállítás a két év alatt nettó 35-36 ezer Ft-ot jelent. Egy felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelő számára, aki már 40-45 éve a pályán van, közel nettó 100 ezer Ft-ot jelent a bérfelállítás. A sajátos nevelési igényű gyermekeket is ellátó kisgyermeknevelők kapnak gyógypedagógiai pótlékot, ami jelenleg az illetményalap 25 %-a. 2020-tól ennek négy- vagy akár nyolcszorosát is megkaphatják attól függően, hogy egy, két vagy a speciális csoportban három SNI-s gyermeket lát el. A helyettesítési pótlék és a jubileumi jutalom számítása is meghatározásra került.

Frivaldszky Edit az Emberi Méltóság Központ képviselőjében a részmunka és a home office lehetőségének fejlesztéséről érdeklődött.

Beneda Attila válaszában elmondta, hogy ez nem része a bölcsődefelállításnak, de a kormányzat vizsgálja ezt a kérdést is.

Alföldi Andrea a Magyar Nők Szövetsége képviselőjében elmondta, hogy a multinacionális cégeknél alkalmazzák a négyórás munkavégzést. Felvetette, hogy az állam adjon valamiféle kedvezményt a részmunkaidő, illetve a rugalmas munkaidő támogatására. A tapasztalatok azt mutatják, hogy elsősorban a vidéki területeken nem motiváltak a kis- és középvállalkozások, hogy ilyen foglalkoztatást biztosítsanak. Megkérdezte, hogy hazai forrásokból milyen fejlesztések várhatóak a nehéz sorban, mély szegénységben élő szülők számára.

Beneda Attila az atipikus női foglalkoztatás kérdéskörével kapcsolatosan elmondta, hogy a Pénzügyminisztériummal együtt vizsgálják a megoldási lehetőségeket. Létrejött országszerte 71 Család- és Karrierpont, amely azt a célt szolgálja, hogy a kínálat és a kereslet találkozzon. A fejlesztésekkel kapcsolatos kérdésre reagálva elmondta, hogy az inkább szociális kérdés, a Szociális Ügyekért Felelős Államtitkárság feladatkörébe tartozik. Hozzátette, hogy a bölcsődefelállítást a szükségletek súlyozásával igyekeznek végigvinni.

Kovácsné Bárány Ildikó hozzátette, hogy a Belügyminisztérium 300 nehéz helyzetű település programjának keretében is van bölcsődefelállítás. A bölcsődék funkciója az is, hogy a hátrányos helyzetű gyermekeknek biztosítson ellátást. A jogszabály lehetővé teszi, hogy amennyiben védelembe vett gyermekről van szó vagy a Gyermekjóléti Szolgálat kéri a gyermek felvételét, akkor soron kívül és a csoportlétszámon felül felveszi a gyermeket a bölcsőde a nevelési év végéig. A pedagógiai szakszolgálatok, az utazó gyógypedagógiai szolgálat köznevelési ágazat feladatkörébe tartozik, ahol szintén jelentős fejlesztések vannak folyamatban.

Hercegh Mária a Nők a Holnapért Alapítvány képviselőjében hangsúlyozta a döntés szabadságnak fontosságát. A foglalkoztatás még mindig nem elég rugalmas. Továbbá hozzátette, hogy a Munka törvénykönyve nem tartalmaz jogvédelmet a kisgyermekes anyukákra nézve. Javasolta, hogy a TMCS napirendjén szerepeljen a téma.

Bodgál Ildikó a Pénzügyminisztérium Munkaerőpiaci Szabályozási Főosztálya képviselőjében elmondta, hogy a munkáltatónak nincs joga mérlegelni, hogy részmunkaidőben alkalmazza-e a

visszatérő, családi kötelezettséget ellátó munkavállalót, hanem ez törvény adta kötelezettsége három éves korig (három vagy több gyermek esetén 5 éves korig). A 2012. évi I. törvény, a Munka törvénykönyve széleskörű védelmet biztosít a családi kötelezettséggel bíró munkavállalók számára. A jogszabály előkészítésekor hosszan és alaposan vizsgálták a nemzetközi mintákat, trendeket. A törvény számos atipikus foglalkoztatási formát felsorol, ezek között valóban vannak olyanok, amelyekkel még nem élnek a munkaadók, mert nem ismerik, de a részmunkaidős foglalkoztatás működő gyakorlat. Jelezte, hogy amennyiben a téma napirendre kerül, részleteiben is megvitatható a kérdés. A bölcsödére szükség van annak érdekében, hogy abban a 4 órában, amikor az édesanya visszamegy dolgozni, a gyermekét biztonságban tudja. A korai kötődést ez nem befolyásolja, de az édesanya munkaerőpiaci integrációjához sok értéket adhat. A munkabérekkel kapcsolatosan elmondta, hogy a kormányzat 2010 óta tendenciózusan és dinamikusan fejleszti a minimálbéreket, amelyhez hozzá lehet igazítani a versenyszférában lévő munkabéreket. A garantált bérminimum, illetve a kötelező legkisebb munkabér korábban soha nem növekedett olyan mértékben, mint az elmúlt években. Az atipikus munkavégzés mellett a Munka törvénykönyve széles körű védelmi rendszert tartalmaz a munkavállaló anyák védelmében. Nem lehet őket éjszakára beosztani, túlmunkát elrendelni számukra, a szokásos munkavégzési helyüktől eltérő területen munkavégzésre irányítani. Az egyszülős családokban nem csak a gyermek három éves koráig, hanem sokkal hosszabb ideig. Három éves kor felett csak a munkavállaló beleegyezésével lehet túlmunkát elrendelni. Továbbá felmondási védelem is van, a felmondásnak mindig indokoltnak és okszerűnek kell lennie, össze kell függenie a munkavállaló magatartásával vagy tevékenységével. A Munka törvénykönyve a garanciák széles rendszerét rögzíti.

Beneda Attila elmondta, hogy folyamatosan várják a civil szervezetek javaslatait a következő ülés napirendjére, melyet az EJMCS Titkárságán keresztül tudnak eljuttatni.

2. napirendi pont: Vidéki nők támogatása

Beneda Attila a napirend előterjesztésére felkérte Batthyány Schmidt Margitot, a Magyar Női Unió Egyesület elnökét.

Batthyány Schmidt Margit elmondta, hogy az előadáshoz felhasznált adatok hazai forrása a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, amely a mezőgazdaságban dolgozó nők helyzetét mutatja. További forrás a COPA-COGECA Női Munkacsoport, amelynek adatai a vidéken élő nőkre vonatkoznak. A magyar mezőgazdaság férfi arcú, az egyéni gazdaságot vezetőik csupán egynegyede nő. 2016-ig az egyéni gazdaságok száma felére csökkent, jelenleg 416 ezer egyéni gazdaság működik. Az ágazatot elhagyó nők száma 10%-kal több, mint a férfiaké. A nők nem törekednek nagy gazdaságok létrehozására, kevésbé vállalnak kockázatot, az ő szerepük az innovációban van. Az agrárvállalkozások 17%-ának tulajdonosai nők, 41,3 %-uk a legidősebb korosztályba sorolható. Az egész agráriumban nagy hibaforrás a generációváltás, nincs kinek átadni a vállalkozást. A nők szántóföldjeinek mérete kisebb, technológiájuk szintje alacsonyabb, mint a férfi tulajdonban lévő gazdaságok esetében. A pay gap 30-40 %, ami az EU-ban még magasabb. A nők mezőgazdasági képzettsége elmarad a férfiakétól, inkább növénytermesztéssel foglalkoznak. **Batthyány Schmidt Margit** beszélt a nők mezőgazdaságban és vidékfejlesztésben betöltött szerepéről. Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) szerint, ha a mezőgazdaságban dolgozó nők a férfiakhoz hasonló esélyekkel rendelkeznének, például az erőforrásokhoz való hozzáférés terén, az ágazat termelékenysége 20-30 %-kal magasabb lehetne. Továbbá a nők sokoldalú szakmai képességeinek, érdeklődési területeinek és teljesítményük növelése érdekében szükséges a teljes körű részesedésük a mezőgazdasági életforma és vállalkozás nyújtotta lehetőségekből. A cél az esélyegyenlőség megteremtése, a különbségek csökkentése. Kiemelte, hogy a COPA-COGECA adatai szerint a fizetési különbség 47,6 %. A jobb magyarországi adatok történelmi háttere az, hogy a magyar nőknek volt tulajdonjoguk, míg Nyugat-Európában minden a férfi nevére

van. Ez a nőre nézve veszélyes, mert a férfi van biztosítva, neki jár az egészségügyi ellátás, a nyugdíj. A szociális hálót e tekintetben erősíteni kell. A vidéken élő nőknek jobb egészségügyi ellátásra, a munkaerőpiacon egyenlő esélyekre van szükségük. A kihívások vonatkozásában kiemelte az oktatás, képzés területét. Erősíteni kell a vidéki nőket, példákat bemutatni nekik, hogy merjenek részt venni a döntéshozatalban. **Batthyány Schmidt Margit** bemutatta a Magyar Női Unió Egyesületet (a továbbiakban: MNU), melynek alapítója és elnöke. Az MNU 2013 novemberében alakult, jelenleg 75 alapító és pártoló tagja van, valamint kétezer aktív támogatója. Aktívak hazai és nemzetközi szinten is. Az MNU eredeti célja a vidéken élő nők és családok megerősítése volt. Partnerei között kormányzati partnerek, szakmai és civil szervezetek is vannak. Kiemelte a Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórházat, akikkel meddőségi programban dolgoznak együtt. Az MNU-nak vannak mintatelephelyei Harkányban, Kisbéren, Óbarokban és Kecskeméten. Az MNU 5 sarokköve a hit, a család, a nemzet, a föld és a közösség, szerepvállalása hagyományörző és értékteremtő. Céljai az esélyegyenlőség biztosítása, a nők testi-szellemi-lelki jóllétének erősítése, egészségmegőrzés, prevenció, tudásátadás, támogatás az álláskeresésben, a „láthatatlan munka” elismerése, a vidéken élő nők támogatása, hálózatosodás elősegítése, továbbá a „Híd szerep” a döntéshozók és az érintettek között. Az MNU konferenciákat, workshopokat, képzéseket, készségfejlesztő tréningeket szervez. Népszerűsíti az innovációt és a társadalmi felelősségvállalást. Aktívak az élelmiszerbiztonság, környezetvédelem és fenntarthatóság terén, továbbá kulturális programokat is szerveznek. Társszervezői a parlamentben minden évben megrendezésre kerülő Nemzetközi Nőnap Konferencián, 5. alkalommal vettek részt az Agrárminisztériumban a Vidéki női innovatív vállalkozások konferencián. Az ENSZ vidéki nők nemzetközi napját 5. alkalommal szervezték meg, minden alkalommal vidéken. A nemzetközi szerepvállalások közül kiemelte, hogy az MNU 2019 januárjában elnyerte az ENSZ ECOSOC különleges tanácsadói státuszát, 3. alkalommal vettek részt a CSW konferencián, melyen kísérő rendezvényt is szerveztek. **Batthyány Schmidt Margit** a COPA-COGECA Női Bizottságának elnökségi tagja. Az MNU az EIGE-ben szintén tag. A WUSME egy kis- és középvállalkozásokat tömörítő nemzetközi szervezet, amelyben az MNU kezdeményezésére női bizottság alakult. Az MNU aktívan pályázik hazai és EU-s forrásokra annak érdekében, hogy nívós hazai és nemzetközi programokat tudjon megvalósítani Kárpát-hazai szervezetek részvételével. Önállóan, konzorciumi tagként, alvállalkozóként vesz részt programokban, foglalkozik pályázati tanácsadással és segítségnyújtással. Három Család- és Karrierpont megvalósításában konzorciumi tagként vesznek részt. Hangsúlyozta a szabad döntés fontosságát az édesanyák munka világába történő visszatérése kapcsán. Az MNU eredményeit tekintve **Batthyány Schmidt Margit** elmondta, hogy kb. egymillió háztartáshoz jutottak el idáig. Kiemelte a vidéken élő nők támogatását, valamint a színvonalas kulturális programok szervezését. 2020-ban megvalósuló programok közül kiemelte a „TONY – Szeressétek egymást és tiszteljétek Atyátok emlékét” című színdarab turnéját, részvételüket a CSW 64. ülészakán, a COFACE konferenciát Zágrábban, továbbá a Gyermekáldás hete című rendezvénysorozatot Harkányban.

Beneda Attila megköszönte a napirendi javaslat felvetését. Hangsúlyozta a nők mezőgazdasági típusú munkavállalásának fontosságát.

Alföldi Andrea elmondta, hogy az MNU alakulása óta együttműködő partnerek. Hangsúlyozta, hogy az MNU vidéki nők érdekében végzett munkájának fontosságát. Felvetette a vidéken élő, nem magas iskolai végzettségű nők szövetkezeti programokba történő bevonását, amelyekben kis létszámban, kis összegű támogatással még azokon a területeken is tudnának dolgozni, ahol a munkalehetőség nagyon csekély.

Beneda Attila megkérte Alföldi Andreát, hogy amennyiben van a témáról javaslat vagy tanulmány, azt küldje meg írásban. Elmondta, hogy keresik a megoldást ezeknek a speciális eseteknek a munkaerőpiac teljes értékű részévé válásának, ezért vizsgálják a szövetkezeti forma lehetőségét is. A

szövetkezetek általában valamilyen járulékkedvezményrel rendelkeznek. A kormányzat célja a munkaerőpiaci bővítés, ugyanakkor nem célja a járulékfizetés csökkentése.

Mikesy György a Fáy Károly Hallássérült és Fogyatékos Személyek Egyesületének képviselőjében felhívta a figyelmet a fogyatékos és halmozott fogyatékossgal élő nőkre, akiknek szintén meg kellene adni a lehetőséget a munka világában.

Frivaldszky Edit felvetette olyan anyaoththonok létrehozását, amelyekben életvezetést is tanítanak. Keresik a lehetőségét, hogy milyen járulékfizetési formában lehetne munkát adni az anyaoththonban élő kismamáknak.

Beneda Attila jelezte, hogy a következő hétéves EU-s fejlesztési ciklus tervezési időszakában az Államtitkárság nyitott az együttműködésre a civil szféra képviselővel, a megvalósítható projektek tekintetében.

Bodgál Ildikó a szövetkezeti munkavégzéssel kapcsolatosan elmondta, hogy sokkal rugalmasabb, mint a munkaviszony, nem is tekinthető munkaviszonynak, a belépők tagi viszonyban vannak. Nincsenek meg azok a garanciális elemek, amelyek a munkaviszonyban a foglalkoztatottakat védik.

Alföldi Andrea elmondott egy példát, ahol egy Borsod megyei faluban 30 nő gyógynövényt szeretne termesztani. Ezeken a területeken vállalkozások nem jelennek meg, ezért számukra a szövetkezetek létrehozása kitörési lehetőség, illetve megélhetési lehetőség lenne.

3. napirendi pont: Tájékoztató a Családbarát Szüléset pályázat lezárásáról

Beneda Attila elmondta, hogy a Családbarát Szüléset pályázatot a Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság kezdeményezésére az Egészségügyért Felelős Államtitkársággal közösen gondozza. Alátámasztott tény, hogy az első szülési élmény meghatározza, hogy mikor és milyen számban követi az első szülést további gyermekvállalás, továbbá az országban a szüléseti ellátás környezeti feltételrendszere nem homogén. Ezért a Kormány úgy döntött, hogy 10 Mrd Ft keretösszeget biztosít az infrastrukturális, illetve a képzési helyzet javítására. A pályázat első szakasza már lezajlott, amelyben elsősorban infrastrukturális fejlesztésekre, kórtermek, szülésetszoba, illetve eszközpark korszerűsítésre lehetett pályázni. Az első szakaszban a keretösszeg 70 %-át használták fel. A második szakasz folyamatban van, amelyben a bíráló bizottság a képzésben a hozzáállásbeli feltételrendszer javítását preferálta, annak érdekében, hogy a szülőket valóban családbarát környezet fogadja. Kiemelt szerepet kap a szoptatástámogatás.

Kussinszky Anikó az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala képviselőjében elmondta, hogy az ombudsman üdvözölte az intézkedéscsomagot. Kiemelte, hogy az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 1998 óta kimondja, hogy az újszülöttet az édesanyjával együtt kell elhelyezni. Reményét fejezte ki, hogy az intézkedéscsomag egy folyamatnak a kezdete, amely a későbbiekben tovább fog terjedni a gyermekkorúakra is, nem ér véget a szülésettel összefüggő kórházi eseménnyel. A kapcsolattartás joga a gyermekkorúak esetében is nagyon fontos. A jogszabály előírja az édesanya gyermek mellett tartózkodását a gyermek 18 éves koráig. Továbbá felhívta a figyelmet arra, hogy a Családbarát Szüléset pályázat során több forrást nyert egészségügyi szolgáltató a felújítási munkálat megkezdésekor tájékoztatta az ellátottakat arról, hogy milyen betegjogi korlátozásokat fog bevezetni. Ezzel kapcsolatban az ombudsman kiadott egy közleményt, amelyben hangsúlyozta, hogy ha a családbarátság érdekében indítanak fejlesztést, akkor az átmeneti időszakban, a fejlesztés alatt se feledkezzenek meg azokról a betegjogokról és családbarát elvekről, amelyek érdekében ez a fejlesztés zajlik. Horváth Ildikó egészségügyért felelős államtitkár felvetette annak lehetőségét, hogy kiadásra kerüljön egy útmutató, hogy a fejlesztési források felhasználása során melyek azok a fontos betegjogi garanciák, amelyek biztosításától nem lehet eltekinteni az átmeneti időszakban sem.

Beneda Attila megjegyezte, hogy az ülésen a napirendeket széleskörű szempontrendszer mentén sikerült megvitatni.

4. Egyebek

Hercegh Mária jelezte, hogy a 2020. január 1-től módosul a Munka törvénykönyve a szülési szabadság vonatkozásában. Megkérdezte, hogy a módosításban miért nem szerepel az apa szabadság 5 napról 10 napra történő emelése, amely egy elfogadott irányelv az EU-ban.

Beneda Attila elmondta, hogy van ilyen irányú gondolkodás, de a mostani módosításba még nem került be.

Bodgál Ildikó elmondta, hogy az irányelvet 2019 júniusában fogadták el, az első átültető ülés Brüsszelben 2019. december 10-én volt, a harmonizált átültetés kétéves egyeztetési folyamat eredménye lesz. Az irányelvet 2022-ig, az apasági szabadságra vonatkozó részt pedig 2024-ig kell átültetni.

Frivaldszky Edit elmondta, hogy több nő panasa jutott el hozzá, akiknek a kisbabájuk elvesztésekor egy kórteremben kellett feküdniük azokkal, akiknek abortuszuk volt. Ezt nagyon nehezen élik meg az anyukák. Kérte, hogy ebben történjen változás.

Beneda Attila egyetértett a felvetéssel, indokoltnak tartja a kérést. Megjegyezte, hogy sok évtizedes infrastrukturális lemaradáson kell változtatni. Reményét fejezte ki, hogy az intézkedéscsomag hamar eljut majd idáig.

Kristófy Mária az Isztambuli Egyezmény ratifikációjával kapcsolatosan elmondta, hogy nagy szükség lenne rá, mert nagyságrendileg hetente 1 nő, havonta 1 gyermek veszti életét annak következtében, hogy nem kapja meg időben és megfelelően a védelmet a hatóságoktól. Ez ügyben fontos lenne a szakemberek képzése is.

Beneda Attila válaszában elmondta, hogy az Isztambuli Egyezmények vannak olyan pontjai, amely a kormányzat gondolkodásmódjával, a magyar társadalom érdekeivel nem azonosítható. A téma megoldásról egyeztetések zajlanak. Ígéretet tett rá, hogy amint változás lesz a témában, tájékoztatni fogja a TMCS-t.

Kristófy Mária hozzátette, hogy sürgős szükség van arra, hogy akár az egyezmény aláírása nélkül, intenzíven és eredményesen dolgozzanak ezen, mert nagyon sok embert érint. Minden 5. nőt ér az élete folyamán valamilyen, ebbe a témakörbe tartozó erőszak. Az emberek látásmódját is meg kell változtatni. Hangsúlyozta, hogy az erőszak a gyerekeket is érinti.

Beneda Attila megerősítette, hogy egyetért a felvetéssel.

Nógrádi Noá javasolta a téma napirendre vételét. Elmondta, hogy érdekelné, hogy melyek azok a pontjai az Isztambuli Egyezménynek, amelyeket problematikusnak tart a kormányzat. Megjegyezte, hogy van sok félreértelmezés az Egyezmény szövegét illetően, melyek véleménye szerint nem lelehetők fel benne. Megkérdezte, hogy a távoltartás hatékonyabbá tételével kapcsolatosan a Kormány részéről van-e nyitottság.

Beneda Attila egyetértett a napirendi javaslat felvetésével. Hozzátette, hogy a kapcsolati erőszak a férfiakat is érinti. További hozzászólás hiányában az ülést lezárta.

Hangfelvétel alapján készítette: Józsa Teodóra szakreferens, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Láta: Környei László Éva kabinetfőnök, Parlamenti Államtitkári Kabinet, IM

Jóváhagyta: Dr. Beneda Attila családpolitikáért felelős helyettes államtitkár, EMMI